

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
RELIXIÓN CATÓLICA
4º DE PRIMARIA

CEIP VIRXE DO PORTAL
CURSO 2022/2023

1.- INDICE		Páxina
1	ASPECTOS XERAIS DA PROGRAMACIÓN	1
2	CONCEPTOS CLAVE DA PROGRAMACIÓN	2
3	CONTEXTO	3
	Características do centro e do alumnado.	
	Obxectivos adaptados ao contexto	
4	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN	4
	Secuenciar e temporalizar os contidos por unidades e /ou proxectos	
5	RELACIONAR PARA CADA UNIDADE:	5-6-7
	Contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares	
	Grao mínimo de consecución	
	Peso na cualificación	
	Instrumentos de avaliación	
	Temas transversais	
6	METODOLOXÍA DIDÁCTICA:	8-9
	Estratexias metodolóxicas	8
	Outras decisións metodolóxicas: agrupamentos, tempos, espazos, materias, recursos	9
7	AVALIACIÓN	10
	Avaliación inicial	
	Procedemento para a avaliación inicial	
	Avaliación continua	
	Procedemento para a avaliación continua : Número e tipo de exames e outras probas a valorar	
	Criterios de cualificación: Valoración dos exames, traballo diario, interese na aula, etc.	
	Elaboración da nota media	
	Recuperación dunha proba ou exame	
	Recuperación dunha avaliación	
8	OUTRAS AVALIACIÓNS	11-12
	Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	11
	Indicadores de logro da planificación e do proceso de ensino	
	Indicadores de logro da práctica docente	
	Avaliación da programación didáctica	12
	Indicadores de logro sobre a programación didáctica	
9	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	13-14
	Medidas ordinarias: Organizativas e curriculares	13
	Medidas extraordinarias: Organizativas e curriculares	14
10	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	15
	Referencia ás actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA.	
11	DATOS DO EQUIPO DE NIVEL	15
12	RELACIÓN COA RESOLUCIÓN DO 27/07/2015 (DOG 29)	15
1.- INDICE		Páxina
1	ASPECTOS XERAIS DA PROGRAMACIÓN	1
2	CONCEPTOS CLAVE DA PROGRAMACIÓN	2
3	CONTEXTO	3
	Características do centro e do alumnado.	
	Obxectivos adaptados ao contexto	
4	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN	4
	Secuenciar e temporalizar os contidos por unidades e /ou proxectos	
5	RELACIONAR PARA CADA UNIDADE:	5-6-7
	Contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares	
	Grao mínimo de consecución	
	Peso na cualificación	
	Instrumentos de avaliación	
	Temas transversais	

6	METODOLOXÍA DIDÁCTICA:	8-9
	Estratexias metodolóxicas	8
	Outras decisións metodolóxicas: agrupamentos, tempos, espazos, materias, recursos	9
7	AVALIACIÓN	10
	Avaliación inicial	
	Procedemento para a avaliación inicial	
	Avaliación continua	
	Procedemento para a avaliación continua : Número e tipo de exames e outras probas a valorar	
	Criterios de cualificación: Valoración dos exames, traballo diario, interese na aula, etc.	
	Elaboración da nota media	
	Recuperación dunha proba ou exame	
Recuperación dunha avaliación		
8	OUTRAS AVALIACIÓNS	11-12
	Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	11
	Indicadores de logro da planificación e do proceso de ensino	
	Indicadores de logro da práctica docente	
	Avaliación da programación didáctica	12
Indicadores de logro sobre a programación didáctica		
9	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	13-14
	Medidas ordinarias: Organizativas e curriculares	13
	Medidas extraordinarias: Organizativas e curriculares	14
10	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	15
	Referencia ás actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA.	
11	DATOS DO EQUIPO DE NIVEL	15
12	RELACIÓN COA RESOLUCIÓN DO 27/07/2015 (DOG 29)	15

	2.- CONCEPTOS CLAVE (Orde OCD 65/2015 (BOE 29/1/2015)
Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Elabora e revisa a CCP. Aproba o Claustro. Inclúese no PE
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1.- Que, cando e como ensinar / 2.- Que, cando e como avaliar / 3.- Como atender á diversidade
Criterios de avaliación	Son os que deben servir de referencia par valorar o que o alumno sabe e sabe facer en cada área/materia. Desglósanse en estándares
Estándares de aprendizaxe	Especifican os criterios de avaliación concretando o que alumno debe comprender, saber e saber facer Pretenden graduar o rendemento ou o logro acadado. Deben ser observables, medibles e avaliábles. Poden concretarse a través dos indicadores de logro
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación do dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica. (O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica)
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superara a materia (Artº 13º, 3d da Resolución 27/7/2015) (Canto maior sexa o grao esixido de consecución máis imprescindible se considera o estándar)
Estándares imprescindibles	Son os estándares mínimos esixibles para superar un área. O seu grao de adquisición debería estar en torno ao 100%. (Galicia non os menciona)
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar o "o valor" que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avalialo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Foron fixados no Proxecto curricular do Ministerios en 1992. Habería que engadir as Rúbricas ou escalas e os Portfolios . "Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente" (Ver artº 7º, 6, terceiro parágrafo, da Orde OCD 65/2015 (BOE 29/1/2015))
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos mesmos ao longo dunha etapa
Perfil de área	Conxunto de estándares que ten unha materia. Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo (Ver artº 5º, 6 Orde ECD 65/2015)
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (Ver artº 5º, 7 Orde ECD 65/2015)
Avaliación das competencias	"A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos, na medida en que supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (Artº 7º,3 da Orde ECD 65/2015)
Nivel de desempeño das competencias.	... "Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación ... que teñan en conta á atención á diversidade (Art 7º, 4 da Orde ECD/65/2015)
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1 : B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque
Identificación de estándares	Exemplo: XH B1.1 .2

	XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

3.- Contexto

1.- Contexto do centro

* Características do centro:

O CEIP de A Virxe do Portal está situado no concello de Sobrado dos Monxes. É liña un. En total hai dous grupos de Educación Infantil, onde se integran os alumnos/as de 3, 4 e 5 anos (22 alumnas/os); e tres grupos de Educación Primaria: o primeiro onde está o alumnado de 1o e 2o curso (7 alumnas/os), o segundo grupo de 3o e 4o curso (14 alumnas/os), e o terceiro de 5o e 6o curso (8 alumnas/os).

* Características do alumnado:

Lingua materna dominante

A lingua materna dominante é o galego. A área de relixión católica impártese en galego.

Alumnado con NEAE no curso actual

Problemas sociais destacados: abandono escolar, poboación emigrante, absentismo, violencia e/ou acoso escolar, ...

Outras características

2.- Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado):

1	Recoñecer aos fundadores e algúns elementos distintivos das grandes relixións vixentes.
2	Coñecer a Biblia, a súa estrutura e sentido, identificando algúns textos básicos como Palabra de Deus.
3	Identificar algúns personaxes fundamentais da historia da salvación e a súa resposta de fe.
4	Descubrir a acción de Deus na natureza e na persoa como fundamento e fonte dos valores básicos do ser humano.

4. Secuenciación e temporalización dos contidos 4º PRIMARIA

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.		B1	BLOQUE 1: O SENTIDO RELIXIOSO DO HOME				
	1	B1.1	A experiencia do pecado nos relatos das relixións antigas	1	Setem Out	4	
		B1.2	O perdón como necesidade do ser humano				
	2	B2	BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVEN NA HISTORIA	1,2	Out / Nov	4	x
		B2.1	O relato do pecado orixinal: O home quere suplantar a Deus				
		B2.2	Deus esta sempre disposto o perdón. Infidelidade a misión encomendada por Deus na historia de David				
	3	B2.3	David sinte na súa vida a necesidade da redención				
		B.2	BLOQUE 2: A REVELACIÓN: DEUS INTERVEN NA HISTORIA	3	Nov / Dec	4	
B2.4	Deus fiel promete un Mesías						

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto / Unid. Did.	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
2ª Avaliac.		B3	BLOQUE 3 : XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN				
	4	B3.1	O perdón de Deus: accións e parábolas de Xesús	1,2,4	Xan.	3	
	5	B3	BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN	5	Xan / Feb	3	
		B3.2	Amizade e preferencia de Xesús polos máis débiles e necesitados				
	6	B3	BLOQUE 3: XESUCRISTO, CUMPRIMENTO DA HISTORIA DA SALVACIÓN	6	Feb / Mar	3	
		B3.3	Xesús cumpre a vontade do Pai: pixón e morte de Xesús				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac.		B4	BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA DA IGREXA				
	7	B4.1	O sacramento da Reconciliación	1,2,4,7	Abril	4	
	8	B4	BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA DA IGREXA	8	Maio	4	
		B4.2	O sacramento da Eucaristía				x
	9	B4	BLOQUE 4: PERMANENCIA DE XESUCRISTO NA HISTORIA DA IGREXA	1,2,4,7,8,9	Xuño	4	x
		B4.3	A Coresma: tempo penitencial				

5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade

1ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

Tema/U	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualifi.	Instrumentos		Temas transversais						
								Rúbrica Obs. Sist.	Rúbrica Caderno	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1		RCB1.1.1	CL/CA/CEC	Localiza e describe situacións de pecado descubertas nos relatos das relixións antigas	30%	30%	50%	50%	x	x				x	
	B1.1		RCB1.1.2	CL/CAA/CEC	Califica o tipo de pecado en situacións do seu entorno e compáraas coas atopadas nos relatos das relixións antigas	40%	30%		100%	x	x				x	
	B1.2		RCB1.2.1	CL/CAA/CEC	Lembra e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan do perdón	40%	40%	100%		x	x		x		x	
2	B2.1		RCB2.1.1	CL/CAA/CEC	Ubica no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeito da amizade con Él e aplícaas a situacións actuais	30%	10%	50%	50%	x	x		x		x	
	B2.2		RCB2.1.2	CL /CAA /CEC	Lembra e narra acontecementos actuais nos que se rexeitou a amizade con Deus	40%	10%	50%	50%	x	x				x	
	B2.2		RCB2.2.1	CL /CAA/CEC	Descobre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos	20%	10%	50%	50%	x	x				x	
	B2.3		RCB2.3.1	CL CAA/CEC	Identifica e describe comportamentos da vida do rei David que se opoñen a vontade de Deus	20%	10%	50%	50%	x	x				x	
	B2.4		RCB2.4.1	CL /CAA/CEC	Compara a actitude de David con situacións persoais nas que sentiu a necesidade de ser perdoado	40%	30%	50%	50%	x	x		x		x	
	B2.4		RCB2.4.2	CL /CAA/CEC	Recoñece e expresa artisticamente escenas da historia de David nas que Deus lle perdoa. Aмосa respecto polas intervencións dos seus compañeiros	40%	30%	60%	40%	x	x				x	
3	B2.4		RCB2.5.1	cl/caa/cec	Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías	50%	100%			x	x		x		x	

LEENDA COMPETENCIAS

CCL Comunicación lingüística
CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD Competencia dixital
CAA Competencia aprender a aprender
CSC Competencias sociais e cívicas
CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC Conciencia e expresións culturais

LEENDA TRANSVERSAIS

CL Comprensión lectora
EOE Expresión oral e escrita
CA Comunicación audiovisual
TIC Tecnoloxías da información e comunicación
EMP Emprendemento
EC Educación cívica
PV Prevención da violencia

(1) A partir de cada estándar pódese determinar “indicadores de logro” máis precisos que indiquen o nivel de adquisición do mesmo. (O instrumento máis idóneo é a rúbrica)

(2) As rúbricas soen utilizarse para avaliar as producións do alumnado: traballos de aplicación, sínteses e textos escritos,...

5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade

2ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación				Temas transversais						
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualifi.	Instrumentos		Temas transversais						
								Rúbrica de Obs. Sistem.	Rúbrica caderno/portfolio	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	B3. 1		RCB3. 1.1	CL/CAA/CEC	Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo do fariseo e do publicano	30%	70%	50%	50%	x	x		x		x	
	B3.1		RCB3.2.1	CL/CAA/CEC	Visualiza, en obras de arte, escenas do perdón e explícaas	30%	30%	50%	50%	x	x				x	
5	B.3.2		RCB.3.3.1	CL/CAA/CEC	Busca, subliña e comenta rasgos da preferencia de Xesús polos mais de débiles e os enfermos, nos textos evanxélicos	20%	100%	50%	50%	x	x		x		x	
6	B3.3		RCB3.4.1	CL/CAA/CEC	Secuencia ordenadamente escenas da Historia da Paixón e identifica as verbas de Xesús que expresan a súa relación co Pai	30%	60%	40%	60%	x	x				x	
	B3.3		RCB3.4.2	CL/CAA/CEC	Distingue e explica frases del relato de la oración do Horto das Oliveiras que expresan la obediencia de Xesús o Pai	20%	40%	50%	50%	x	x		x		x	

5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade

3ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios da cualificación e instrumentos de avaliación				Temas transversais						
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualifi.	Instrumentos		Temas transversais						
								Rúbrica de Obs. Sistem.	Rúbrica caderno/portfolio	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
7	B4.1		RC B4.1.1	CL/CAA/CEC	Coñece e explica as condicións para acoller o perdón de Deus	60%	40%	50%	50%	x	x		x		x	
	B4.1		RCB4.1.2	CL/CAA/CEC	Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón	40%	60%		100%	x	x				x	
8	B4.2		RC B4.2.1	CL/CAA/CEC	Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística	30%	100%	50%	50%	x	x		x		x	
9	B4.3		RCB4.3.1	CL/CAA/CEC	Investiga e presenta con diversos recursos obras e institucións da igrexa de carácter penitencial	30%	100%	50%	50%	x	x		x		x	

1.- Estratexias metodolóxicas

1. Aspectos xerais

Posibles aspectos:

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxías activas:
  - Combinar traballo individual e cooperativo
  - Aprendizaxe por proxectos
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador do profesor/a

2. Estratexias metodolóxicas

Posibles estratexias:

- Memorización comprensiva
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa,...
- Elaboración de sínteses
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- Comentarios de textos, gráficos, mapas
- Resolución de problemas
- Estudo de casos (proxectos)
- Simulacións

3. Secuenciación habitual de traballo na aula

Posible secuencia:

Motivación:

- Presentación actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado
- Información complementaria para reforzo e apoio
- Información complementaria para afondamento e ampliación

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos
- Análise de documentos, pequenas investigación, etc.
- Resposta a preguntas
- Resolución de problemas
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses, mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, (Rúbricas)
- Exposicións orais
- Probas escritas
- Traballos individuais e en grupo
- Observación do traballo na aula

2.- Outras decisión metodolóxicas

1.- Agrupamentos

Dependendo da actividade que se propoña o traballo será individual. Non todos os alumnos son iguais, non todos aprenden á mesma velocidade nin utilizan as mesmas estratexias.

2. Tempos

3. Espazos

As aulas de cada curso,

4. Materiais

Libros de texto. Fichas das carpetas de recursos do profesor. Documentos da Igrexa católica. Revistas. Diarios. Biblias. Mapas. Material escolar do alumno.

5. Recursos didácticos

Utilización educativa dos recursos tecnolóxicos. Videoteca e bibliografía da Biblioteca do Centro. Blogs. Pizarra dixital. Exposicións en paneis. Murais. Diversos recursos lúdico-religiosos tanto en papel como na Rede. Cancións e actividades musicais. Xogos e dinámicas grupais. Presentacións en Power-Point e noutros recursos on-line. Exercicios de valores. Aula virtual e web do Centro.

7.- AVALIACIÓN

Inicial, continua, final, extraordinaria. Pendentes

1. Procedementos de avaliación inicial

En que data se realizará?

Durante o mes de setembro de cada curso.

En que consistirá? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas, etc relacionados cos estándares?)

Nunha proba tipo test.

Como se informará á familia?

Nas titorías.

Cales serán as consecuencias dos resultados?

A adaptación da programación ao nivel acadado por cada alumno/a.

2.- Procedemento avaliación continua

A avaliación do alumnado levaráse a cabo mediante as seguintes rúbricas (rúbrica do caderno e rúbrica de observación sistemática).

A porcentaxe para a avaliación, corresponde as seguintes porcentaxes:

-Rúbrica caderno: 60%

-Rúbrica observación sistemática:40%

RÚBRICA DE AVALIACIÓN (Observación sistemática)

PARTICIPACIÓN	COMPORTEAMENTO	ATENCIÓN	TRABALLO CLASE/CASA
5 ptos: participa activamente sempre ou case sempre que se lle pregunta algo. Fai incisos apropiados sen intervención do profesor.	5 ptos: amosa sempre un comportamento axeitado e case nunca causa problemas ou distrae a compañeiros. Respecta sempre as normas de clase.	5 ptos: sempre presta atención durante a clase e amosa unha moi boa actitude cara o aprendizaxe. Escoita activamente e distráese moi pouco.	5 ptos: completa sempre as tarefas e actividades diarias con corrección e adecuación, no tempo establecido. Realiza sempre ou case sempre as tarefas na casa.
4 ptos: participa activamente de xeito habitual. Non adoita intervir de motu propio sen preguntarlle.	4 ptos: o comportamento habitual é apropiado e amosa poucas desviacións, que ocorren de forma moi ocasional. Distrae poucas veces e respecta habitualmente as normas de clase.	4 ptos: a atención é constante durante a meirande parte das clases e a súa actitude cara o aprendizaxe é boa. Distráese algo pero fai esforzo por escoitar.	4 ptos: completa as tarefas e actividades a maioría das clases con corrección e adecuación, aínda que algunhas veces se retrasa. Realiza as tarefas na casa normalmente, con algún olvido ocasional.
3 ptos: participa bastantes veces pero non habitualmente. Case nunca fai incisos de motu propio.	3 ptos: o comportamento adoita ser axeitado pero amosa bastantes desviacións. Distrae algunhas veces e respecta as normas algunhas veces.	3 ptos: presta atención unha parte das clases e distráese bastante. A súa actitude cara o aprendizaxe é mellorable.	3 ptos: completa as tarefas e actividades bastantes veces con corrección e adecuación mellorables. Adoita tardar en rematalas. Fai as tarefas na casa só algunhas veces.
2 ptos: participa só de xeito ocasional. Nunca fai incisos por iniciativa propia.	2 ptos: non se comporta ben a meirande parte do tempo. Ocasiona moitas distraccións para os compañeiros e case nunca respecta as normas.	2 ptos: a súa atención só e ocasional ou cando está motivado/a. Amosa unha actitude cara o aprendizaxe regular.	2 ptos: completa as tarefas e actividades poucas veces e amosa unha corrección e adecuación limitadas. Non se esforza para terminalas a tempo e poucas veces realiza as tarefas na casa.
1 pto: só participa se se lle require individualmente de xeito específico.	1 pto: case nunca amosa un bo comportamento e amosa moitas condutas disruptivas. Só respecta ocasionalmente algunha norma.	1 pto: non presta atención nunca ou case nunca e non amosa ningunha motivación intrínseca. A actitude cara o aprendizaxe é mala.	1 pto: case nunca completa as tarefas e actividades. Non amosa un mínimo interese para realizalas. Nunca realiza as tarefas na casa.

Rúbrica de cuaderno					
Pregunta	Excelente (5)	Bo (4)	Regular (3)	Deficiente (2)	Malo (1)
1. Presentación	Posúe identificación completa do alumno e a disciplina. Presenta o caderno na data estipulada.	Posúe identificación do alumno. Presenta o caderno na data estipulada.	Posúe identificación completa do alumno e a disciplina. Non presenta o caderno na data estipulada.	Posúe identificación completa do alumno e a disciplina. Non presenta o caderno na data estipulada.	Caderno en pésimas condicións.
2. Orde	Respecta a estrutura e a orde dos contidos entregados en clases.	Respecta case sempre a estrutura e a orde dos contidos entregados en clases.	Presenta unha orde diferente ao dos contidos entregados en clases.	Non respecta a orde dos contidos entregados en clases presenta follas en branco ou con outros contidos.	Non posúe orde.
3. Contido	Posúe todos os contidos entregados polo profesor.	A maioría dos contidos entregados polo profesor.	Algúns dos contidos entregados en clases.	Posúe escasamente os contidos entregados en clases.	Non ten apuntes.
4. Tarefas e actividades	Anotan todas as instrucións das tarefas e/ ou actividades, evidenciando logo a realización e execución destas.	Anotan a maioría das instrucións das tarefas e/ ou actividades, evidenciando logo a realización e execución destas.	Evidencian a realización dalgunhas das tarefas e/ou actividades.	Evidencian a realización dalgunhas das tarefas e/ou actividades.	Non ten tarefas.

8.- OUTRAS AVALIACIÓN

1.- Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente	Escala			
(Indicadores de logro)				
Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- Adecuáronse os contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe ás características e necesidades do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				
13.- Aproveitáronse os recursos dos que dispón o centro?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorporáranse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc?				
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, ...?				
17.- Cal é o grao de coordinación cos mestres/as do nivel?				

2.- Avaliación da programación didáctica

1.- Mecanismo revisión

Con que periodicidade se revisará

Que medidas se adoptarán en caso de desfase?

2.- Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o nivel?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
18.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
19.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
20.- Definíronse plans específicos de reforzo ou recuperación e apoio para o alumnado que permanece un ano máis no mesmo curso?				
21.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
22.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
23.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
24.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 12º, 6 do D.105/14)				
25.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
26.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
27.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

9.- ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Medidas de atención á diversidade no presente curso

MEDIDAS ORDINARIAS

Organizativas	Curriculares
1. Adequouse a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo? a) Agrupamentos diferenciados Non. b) Tempos diferenciado, horarios específicos, etc. Non. c) b) Espazos diferenciados? Non. d) c) Materiais e recursos didácticos diferenciados? Non. 2. Faise algún desdoblamento de grupos? Non. 3. Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado con dispoñibilidade horaria? Non.	1. Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.? Non. 2. Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a? Non. 3. Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais? Non. 4. Faise algún programa específico de reforzo ou recuperación e apoio para alumnado repetidor? Non.

4. Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia? Realización de traballos relacionados coas unidades didácticas que se imparten. 5. Desenvólvese algún programa de habilidades sociais? Non.	

Medidas de atención á diversidade no presente curso

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Organizativas	Curriculares
1. Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL? Neste curso reciben apoio cinco alumnos. 2. Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)? Non. 3. Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular(para alumnado estranxeiro)? Non.	1. Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas? Non. 2. Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico? Non. 3. Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización? Non. 4. Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación,

4. Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.? Non.	etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento/ etc Non.

10. Actividades complementarias e extraescolares

(Bastaría facer unha referencia á súa inclusión na PXA. De non ser así relacionaranse aquí)

11. EQUIPO DE NIVEL

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Relixión Católica	4ºEP	Único	Rocío Freire Rodríguez

12. Relación coa resolución

Resolución do .27/7/2015 (DOG 29)

Elementos	Aspectos	Páxina
a	Introdución e contextualización	3
b	Contribución ás competencias Clave	5-6-7
c	Concreción dos obxectivos para curso	3
d	Concreción para cada estándar	5-6-7
	1º.- Temporalización	4
	2º.- Grao mínimo de consecución	5-6-7
	3º.- Procedementos e instrumentos av.	5-6-7
e	Concrecións metodolóxicas	8
f	Materiais e recursos didácticos	9
g	Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción	10
h	Indicadores de logro para avaliar o proc. ensino e p.d.	11-12
i	Organización actividades , seguimento, recuperación e avaliación de materias pendentes	11
k	Avaliación inicial e medidas	10
l	Medidas de atención á diversidade	13
m	Concreción de elementos transversais	5-6-7
n	Actividades complementarias e extraescolares	15
ñ	Revisión, avaliación e modificación da programación	12